

fiskeri- og havbruksnærings landsforening

FHL Ålesund
Røysegata 15, Postboks 514 Sentrum, 6001 Ålesund
Telefon 70 10 32 50 - Telefaks 70 10 32 60
www.fhl.no
Jorulf.straume@fhl.no - Tlf 91 36 57 71

Det Kgl Fiskeri- og kystdepartement
Postboks 8118 – Dep
0032 Oslo

Ålesund, 13.06.08

Høring om rekruttering i fiskeflåten – Etablering som fartøyeier
(FHL-arkiv DM 144709)

Etter gjennomgang i FHLs Bransjegruppe Industri i møte 10.06.08, vises til brev 15.05.08 fra FKD til div. (D/ref 200800078- /DSO) angående:

- Etableringsstipendier
- Tildeling av nye deltageradganger

FHL registrerer i utgangspunktet at FKD skriver i sine konklusjoner:
Etter departementets vurdering er det ikke behov for noen storstilte rekrutteringstiltak i denne omgang, og relativt begrensede ordninger vil kunne være tilstrekkelig for å oppnå den ønskede effekten.

FHL vil uttale som følger:

FHL har gått gjennom og vurdert forslagene, med bakgrunn i Departementets redegjørelser/begrunnelser i høringsnotatets pkt. 1 – 6.

1. Rekruttering til fiskeflåten.

FHL har ingen bemerkninger til Departementets beskrivelse av situasjonen rundt viktigheten av nasjonal verdiskapning, rekruttering/generasjonsskifte og hovedutfordringen som ligger i at flåten må være i stand til å fiske kvotene.

At industriens rolle og råstoffbehov ikke er spesifikt berørt i gjennomgangen, antar vi skyldes at det bare er sjøsida som er tema i denne sammenheng.

2. Rapport fra arbeidsgruppe

FHL ga sin tilslutning til Norges Fiskarlag sin uttalelse, og vurderingene som ble gått inn for m.h.t. ungdommenes muligheter for "å arbeide seg opp", finansieringsstøtte, aldersgrense og tidsbegrensning samt realistisk effekt av tiltak.

3. Forutsetninger for etablering som fartøyeier.

FHL er enig i Departementets utredning om de viktigste elementene for å kunne etablere seg som fisker med eget fartøy.

På lik linje med annen næringsvirksomhet, har teknologisk utvikling og krav av ymse art, ført til at etableringsfasen er blitt stadig mer krevende for alle som vil "begynne for seg sjøl". Spørsmålet om hvorvidt sjøsida av fiskerinæringa skal stå i en særstilling i så måte i forhold til fiskeindustrien og andre bransjer, er ikke gjenstand for diskusjon i denne sammenheng, og berøres derfor ikke. FHL mener imidlertid at det er viktig å ha med seg at terskler/betingelser generelt er blitt høye ved oppstart av virksomheter av de fleste slag, når man kommer til finansiering fra både offentlige-/halvoffentlige- så vel som private kilder.

Departementets kartlegginger av de økonomiske aspektene for å kunne bli fartøyeier, gjennom fasene fra mulighetene for å skaffe egen- og fremmedkapital, med basis i fartøy og fangstgrunnlag samt andre forhold, fram til lønnsom drift, er etter FHLs syn korrekte.

4. Etablering basert på åpne fiskerier.

FHL tar til etterretning forholdene som drøftes og konklusjonene som trekkes i spørsmålene rundt etablering basert på åpne fiskerier; herunder hvorvidt åpne fiskerier vil være naturlig-/tilstrekkelig rekrutteringsarena. Uansett; problemstillingene er mange uansett alternativ, og tilsvarende vanskelig å se konsekvensene fullt ut.

FHL legger til grunn FKDs flg. betraktning:

Etter departementets vurdering er det to problemstillinger som aktualiseres i forbindelse med å satse på uregulerte, åpne fiskerier som en rekrutteringsarena.

For det første vil inntektsgrunnlaget i de åpne fiskeriene svekkes dersom deltakelsen øker i stort omfang, og for det andre synes den initiale investeringen knyttet til fartøyanskaffelse å være en forholdsvis høy inngangsbarriere.

5. Etablering i adgangsbegrensede fiskerier.

FHL tar til etterretning variantene som diskuteres når det gjelder tanken om nyetableringer med rekrutteringsformål, inn i de mer kapitalkrevende adgangsbegrensede fiskerier. Bildet synes kort sagt meget sammensatt etter FHLs syn. Effekten av de forskjellige aspekter som nevnes; ikke minst kriteriene for personlig egenskaper med tanke på å lykkes ut i fra samfunnsmessig avkastning, er kompliserte.

FHL legger til grunn FKDs flg. betraktning:

Kartlegging av aktiviteten i den lukkede gruppen i fisket etter torsk, hyse og sei nord for 62 grader med konvensjonelle redskap viser at inngangsbarrieren er høyere her enn hva tilfellet er i uregulerte og åpne fiskerier. Dette følger som en naturlig konsekvens av at det i adgangsbegrensede fiskerier ligger et sikrere driftsgrunnlag i form av kvoter.

6. Etablering gjennom offentlige støtteordninger.

FHL har ingen bemerkninger når det gjelder selve beskrivelsen fra Departementet sin side i gjennomgangen/diskusjonen, basert på at evt. etableringsbarriere først og fremst er knyttet til kostnader; dvs. ikke minst egenkapitalspørsmålet.

Avveining av offentlig støtte til investering (eller drift, som Departementet anser for å være uaktuelt), satt opp mot tildeling av nye deltageradganger, kan lett gi lite heldige utslag, med fare for påstand om diskriminering og subsidier til enkeltpersoner.

Om etableringsstipender:

Departementets forslag om å utlyse 30 stipender a kr. 250.000 i 2009, med en totalramme på kr. 7,5 mill, synes vel begrunnet ut i fra beskrevne kriterier. Ved styrket egenkapital og større valgmuligheter bør etableringsinteressen for egen båt stige tilsvarende.

Om deltageradganger:

Departementets forslag om å opprette nye deltageradganger i rekrutteringssammenheng, for at unge fiskere skal kunne etablere seg (gjennom opprykk) i adgangsbegrensede fiskerier, vil i praksis være innviklet, slik FHL ser det.

Fiskeridirektoratets administrasjon av slike inntil 10 nye deltageradganger årlig over en 3-års-periode, vil være krevende.

Hvis ønsket effekt skal oppnås, er inngangbarrierene lagt for høyt, etter FHLs syn.

Forutsetning om å ha drevet aktivt fiske må etter FHLs mening være tilstrekkelig, uten krav om at aktiviteten må ha skjedd med eget fartøy. Altså direkte rekrutteringskvoter til lukket gruppe 1 (10 årlig over 3 år), uten å ha gått veien om åpen gruppe 2.

Dessuten; minimum 3 av siste 5 år er for strengt, og FHL vil foreslå at det lempes noe på dette punkt.

KONKLUSJON:

Det vises spesielt til foranstående avsnitt.

Ut i fra en totalvurdering konkluderer FHL med å forholde seg uten andre spesielle innvendinger til Departementets beskrivelse av effekter og konsekvenser av forslagene om å innføre ordninger med etableringsstipender og tildeling av nye deltageradganger, slik det er redegjort for i høringsnotatet, samt i detaljert pressemelding nr 33 av 15.05.08.

På generelt grunnlag støtter FHL tiltak som settes i verk for å "få opp interessen" for fiskeri- og havbruksnæringa i videste forstand. Det gjelder både kvinner og menn for utdanning og yrkesaktivitet på sjø så vel som på land.

For ordens skyld nevner vi betydningen av at skikkelig evaluering blir foretatt når tre-års-perioden er ute.

Med vennlig hilsen

Fiskeri- og havbruksnæringens Landsforening

Geir Ove Ystmark
Direktør næring
(sign)

Jorulf Straume
Fagsjef